

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 3. De zelo animarum vero & genuino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

praelaturam; Si ambitioso credamus. Idem Zelus facit, ut Monachus choro destinatus huc & illuc discurrat; uti persuadere vult homo inquietus. Quin & idem Zelus facit, ut ferantur graves censurae, excitenturq; periculosa murmurationes contra Praelatos Ecclesiae; uti facit arrogans. Extat fucati hujus Zeli præclarum specimen in Absolone 2. Reg. 15. Qui consurgens stabat juxta introitum portæ, & omnem virum, qui habebat negotium, ut veniret ad Regis judicium vocabat ad se, & dicebat: videntur mihi sermones tui boni & justī; sed non est, qui te audiat, constitutus à Rege. Quis me constituat judicem, ut adveniant omnes, qui habent negotium, & justè judicem?

§. 3.

De zelo animarum vero & genuino.

294. **D**efinitur Zelus animarum à P. Alvarez tom. 2. lib. 3. p. 2. c. 5. §. 3. Quod sit intensus charitatis actus, & amantis affectus quo diligentissime quarit honorem Dei, & proximorum salutem, ac quid quid hisce duobus contrariatur, fortiter constanterq; repellit. Dicitur intensus charitatis actus, qui scilicet datâ occasione & opportunitate juvandi proximos, in effectum prorumpit, & congrua ad hunc finem media solerter investigat. Dicitur Secundò: quo amans querit honorem Dei & proximorum salutem; quia objectum zeli, circa quod occupatur

patur, est major Dei honor & gloria, proximiq;
 conversio, profectus in spiritu, & salus æterna.
 Zelosus enim Dei amator dat operam, ut infi-
 deles convertantur ad Fidem, peccatores ad
 pœnitentiam, & iusti perducantur ad perfe-
 ctionem, sive ut peccatores & in peccatis
 mortui *vitam habeant*, & iusti *abundantiùs ha-*
beant. Joann. 10. Extenditq; se ad omnes ho-
 mines, ut omnes lucrifaciat; quemadmodum
Deus vult omnes homines salvos fieri 1. *Timoth.*
 2. & Filium suum unigenitum tradidit pro om-
 nibus in mortem *Rom.* 8. Specialem tamen cu-
 ram gerit eorum, quos sibi Divinâ providen-
 tiâ per Superiores novit commissos, sive pau-
 peres sint, sive opulenti.

295. *Effectus* zeli animarum sunt varii: *pri-*
mus est vehemens & ardentissimum votum,
 quo desideramus omnium hominum, maxime
 verò nobis commissorum salutem & perfectio-
 nem ita ut post propriam nostram justitiam
 & perfectionem nihil in hac vitâ possit grati-
 us nobis accidere, quàm justitia, perfectio, &
 sancta conversatio aliorum.

Secundus est cogitatio seria & consideratio
 vel indagatio, quibus modis, viis ac mediis
 possimus proximis spiritualiter prodesse, ac eo-
 rum salutem ac perfectionem procurare. Qui
 actus vel effectus naturali quâdam consequen-
 tia fluit & dimanat ex præcedente: nam quod
 ardenter concupiscimus, ejus obtinendi media
 sollicitè inquirimus & excogitamus.

Tertius est mediorum inventorum, aut ex
 officio

officio & præscripto à nobis adhibendorum actualis applicatio & usus, isq; non segnis & perfunctorius, sed accuratus, sedulus, industrius, & exactus. Sunt autem ordinaria hæc media: Prædicatio, catechesis, Sacramentorum administratio, privata adhortatio, correctio fraterna &c. Quæ proinde cum exquisitâ diligentia obire debemus, ita quidem, ut maturè & accuratè nos ad eadem disponamus & præparemus, dispiciendo, qualiter cum fructu & utiliter ea peragere possimus; quibus terminis, quibus gestibus, & an cum vehementiâ & ardore, an verò placidè & cum lenitate conceptum sermonem proferre velimus. &c.

Quartus zeli animarum effectus est frequens & fervens ad Deum pro conversione peccatorum oratio; & Sacrificii Missæ ad eundem finem oblatio. Qui actus fuit familiaris S. Paulo in conversione gentium; Sicut patet ex illius Epistolis. *Roman. 10. v. 1. Coloss. 1. & 2. Thessal. 1.*

Quintus est compositio nostri exterioris hominis ad modestiam, & conversatio inculpabilis, exemplaris, & ædificativa proximi; qualem Tito suo præscripsit S. Paulus c. 2. dicens: *In omnibus te ipsum prabe exemplum bonorum operum, in doctrinâ, in integritate, in gravitate.* Et Christus *Matth. 5. Sic luceat lux vestra coram hominibus; ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum; qui in cælis est.*

Sextus effectus est gaudium & gratiarum actio, cum videmus & experimur, laborum no-

T t

strum

strum proficere ad aliorum salutem, quomodo legimus S. Paulum gavissimum esse, & Deo gratias egisse propter fructum ex prædicatione relatum *Philipp. 4. Fratres mei charissimi & desideratissimi, gaudium meum, & corona mea.* Et *1. Thessal. 2. Quæ est enim nostra spes, aut gaudium, aut corona gloria, nonne vos ante Dominum nostrum Jesum Christum?* Item *2. Thessal. 1. Gratias agere debemus semper Deo pro vobis, Fratres, ita ut dignum est: quoniam supercrescit fides vestra, & abundat charitas uniuscuiusque vestrum in invicem.* Et *Ephes. 1. Propterea & ego audiens fidem vestram, quæ est in Domino Jesu, & dilectionem in omnes Sanctos, non cesso gratias agens pro vobis &c.*

Septimus est tristitia & dolor, quando videmus labores & conatus nostros malorum hominum improbitate fieri irritos; nec conversionem & emendationem morum sequi. Quomodo S. Paulum legimus doluisse super pertinaciâ Judæorum, dum ait: *Tristitia mihi magna est & continuus dolor cordi meo &c. Roman. 9. quin & flevisse se propter cæcitatem & interitum quorundam testatur Philipp. 3. dicens: multi ambulant, quos sæpe dicebam vobis (nunc autem & flens dico) inimicos crucis Christi, quorum finis interitus &c.*

Octavus zeli actus sive effectus est compassio & commiseratio erga peccatores insensatos. Qualem Christus ostendit, quando videns civitatem Hierosolymitanam; flevit super illam, si cognovisses & tu, & quidem in hac die tuâ, quæ

que ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt
ab oculis tuis. Luc. 19.

Notus est, ut omnia commoda temporalia
posthabeamus, ac ipsam etiam vitam corpo-
ralem parati simus pro Dei gloriâ & Bono a-
nimarum profundere, si ita fuerit necessarium
ad imitationem Christi, qui animam suam po-
suit pro ovibus suis. Joann. 10. & ad imitatio-
nem Apostoli, qui optabat anathema esse à
Christo pro fratribus. Roman. 9. De quo S.
Franciscus Salesius lib. 10. de Amore Divino c.
16. Quemadmodum Salvator noster fuit casus,
condemnatus, crucifixus, ut homo destinatus &
dedicatus ad portanda & sufferenda opprobria,
ignominias, & pœnas debitas omnibus mundi
peccatoribus; & ut esset sacrificium generale
pro peccato, factus est ut anathema, separatus
& derelictus à Patre aeterno: ita prorsus glorio-
sus Apostolus Paulus desideravit impleri ignomi-
niâ, crucifigi, separari, derelinqui, & sacrificari
pro peccato Judeorum, ut pro illis esset ana-
thema, & ferret pœnam, quam merebantur.

S. 4.

De motivis zeli animarum.

295. CUM Zelus animarum sit actus charita-
tis erga Deum; non potest aliud moti-
vum & objectum formale seu rationem for-
malem propter quam habere, quam Bonitatem
& perfectionem Dei infinitam. Nihilominus

T t 2

ad